

Ювілеї

Академіку НАН України Валерію Михайловичу Гейцю – 80 років

20 квітня 2025 року наукова спільнота України урочисто вшанувала видатного вченого сучасності – академіка НАН України, доктора економічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, директора ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» Валерія Михайловича Гейця – з нагоди його славетного 80-річного ювілею. Така дата є визначною в житті особистості, чий внесок у розвиток національної економічної науки має вагоме значення.

Майбутній академік народився 20 квітня 1945 р. в мальовничому Чернігівському краї, у с. Сезьки Ічнянського району.

У 1963 році Валерій Михайлович Геєць завершив навчання в Прилуцькій середній школі № 6. Шкільна освіта заклала основу для майбутнього блискучого наукового шляху. Упродовж 1963-1968 років здобував вищу освіту на механіко-математичному факультеті Київського державного університету імені Тараса Шевченка, де спеціалізувався за напрямом «Механіка». Після закінчення аспірантури в Інституті економіки АН УРСР успішно захистив кандидатську дисертацію, отримавши науковий ступінь кандидата економічних наук. Наукова кар'єра в Інституті економіки АН УРСР тривала з 1972 до 1997 року. Тут Валерій Михайлович пройшов усі щаблі: від молодшого наукового співробітника (1972-1975 рр.) до старшого наукового співробітника (1975-1979 рр.), а згодом – завідувача відділу економіко-математичного моделювання (1979-1987 рр.) та відділу моделювання економічного розвитку (1987-1997 рр.). У 1988 році він захистив докторську дисертацію, що стало важливою віхою в його науковій діяльності. У 1991 році В. М. Гейцю було присвоєно вчене звання професора, а вже в 1992 році його обрано членом-кореспондентом НАН України. Три роки потому, у 1995-му, він здобув найвищу наукову відзнаку – звання академіка НАН України. У 1997-2005 роках він очолював Інститут економічного прогнозування НАН України, а з 2005 року й дотепер є директором Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

Значним визнанням наукового авторитету стала подія 2009 року, коли на загальних зборах НАН України Валерія Михайловича Гейця було обрано віцепрезидентом Академії. Він також очолив секцію суспільних і гуманітарних наук, ставши куратором усіх установ гуманітарного профілю в системі НАН України.

З 1991 року В. М. Геєць є представником України в міжнародному проєкті ЛІНК-ООН (США) та перебуває у складі офіційних делегацій, які представляють українську економічну науку за кордоном.

В. М. Геєць започаткував і розвиває наукову школу в галузі макроекономіки (теорія і моделі економічного прогнозування) та фінансів (фінансова безпека, бюджетна та боргова політика, оподаткування та податкове стимулювання розвитку економіки). Ним обґрунтовано стратегію розвитку економіки України на довгострокову перспективу, за якою узгоджено та гармонізовано цільові орієнтири стабільного економічного зростання, інституційних перетворень,

інноваційно-інвестиційної модернізації економіки, структурно-технологічного оновлення та інтеграції на цій основі у світову економіку. Він висунув нову концепцію економічного зростання в умовах нестабільності. Наукові інтереси академіка В. М. Гейця також сконцентровані на розв'язанні проблем взаємодії суспільства, держави та бізнесу в частині створення ефективних механізмів їхнього впливу на подальшу капіталізацію економіки України й на забезпечення її самодостатності як суб'єкта міжнародної діяльності.

Під безпосереднім керівництвом В. М. Гейця були підготовлені національні доповіді «Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави» та «Новий курс: реформи в Україні 2010-2015 рр.».

За визначні наукові досягнення, вагомий внесок у розвиток економічної науки та високу суспільну значущість його діяльності Валерій Михайлович Геєць був удостоєний численних державних і наукових відзнак. У 2004 році його нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня, а також відзначено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України за професіоналізм і плідну наукову працю. У 2005 році він став лауреатом премії імені В. С. Михалевича, присудженої Відділенням інформатики НАН України за видатні результати у сфері інформатики, теорії оптимізації та системного аналізу. Того ж року здобув перемогу в престижному щорічному конкурсі «Людина року» у номінації «Вчений року». У 2008 році Валерію Михайловичу було вручено орден «За заслуги» II ступеня, а у 2009 році – почесне звання «Почесний доктор Київського національного університету імені Тараса Шевченка». У 2010 році він отримав Почесну відзнаку Співки економістів України за вагомий внесок у розвиток економічної думки. У 2011 році йому вручено орден «За заслуги» I ступеня – найвищого ступеня цієї почесної нагороди. До переліку його найвищих відзнак належить звання «Почесний доктор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» у 2012 році. Усі ці нагороди є свідченням глибокої поваги до постаті вченого, його багаторічної невтомної праці та вагомих досягнень на ниві української й світової економічної науки.

Науковий доробок В. М. Гейця налічує понад 500 праць. Під його науковим керівництвом захищено понад 50 докторських і кандидатських дисертацій.

Редакційна колегія журналу «Регіональна економіка» та колектив ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України» сердечно вітають ювіляра з 80-річчям і бажають йому міцного здоров'я, щастя і радості життя, оптимізму та творчої наснаги, миру й затишку, а серце його нехай зігріває родинне тепло!

Надійшло 02.05.2025 р.